

บทที่ 4

การประเมินประสิทธิภาพของวงจรถ

ในการประเมินประสิทธิภาพของวงจรถบดแร่ นี้ ได้มีการเก็บข้อมูลชุดหนึ่งของวงจรถบดแร่จากโรงงานจริง มาเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าตัวแปรและค่าคงที่ของวงจรถและหน่วยกระบวนการในวงจรถ สำหรับการประเมินหาประสิทธิภาพและความสามารถของหน่วยกระบวนการและวงจรถบดแร่ และใช้กับโปรแกรมการหาค่าตัวแปรของหน่วยกระบวนการในวงจรถด้วย

4.1 ชุดข้อมูลของวงจรถบดแร่

ได้ทำการเก็บตัวอย่างแร่ในสายต่างของวงจรถบดแร่ 5 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างละ 5 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 30 นาที

ตัวอย่างที่ (1) แร่บ้อนเข้าวงจรถ

ตัวอย่างที่ (2) แร่ออกจากตะแกรงของหม้อบด เข้าไฮโดรไซโคลน

ตัวอย่างที่ (3) แร่ละเอียดจากไฮโดรไซโคลน

ตัวอย่างที่ (4) แร่หยาบจากไฮโดรไซโคลน

ตัวอย่างที่ (5) แร่หยาบจากตะแกรงของหม้อบด กลับเข้าหม้อบด

ซึ่งขณะทำการเก็บตัวอย่าง หม้อบดแร่และไฮโดรไซโคลนทำงานที่

-การทำงานของหม้อบด

เส้นผ่าศูนย์กลาง 12 ฟุต ความยาว 5 ฟุต

ปริมาตร 14-15 ลบ.เมตร การหมุนรอบตัวเอง 16.5 รอบ/นาที

การออกแบบหม้อบด(Mill design) 24 ตัน/ชั่วโมง

-การทำงานของไฮโดรไซโคลน

เส้นผ่าศูนย์กลางไซโคลน(Cyclone dia.) 10 นิ้ว

ขนาดของทางเข้าแร่บ้อน(Inlet dia.) 3 นิ้ว

ขนาดของทางออกแร่ละเอียด(Vortex finder dia.) 3 นิ้ว

ขนาดของทางออกแร่หยาบ(Apex dia.) 2.25 นิ้ว

มุมกรวย(Cone angle) 15 องศา

ความยาวทรงกระบอก(Cylinder length) 15 นิ้ว
 จำนวนไฮโดรไซโคลน(Number of hydrocyclone) 2 ตัว

ครั้งที่	อัตราการป้อนแร่ (New feed) t/h.	ไฮโดรไซโคลน			
		ความดัน (Bars)	ความหนาแน่น (kg/l)		
			Feed	Overflow	Underflow
1	46.89	0.721	2.02	1.71	2.32
2	50.01	0.726	2.07	1.66	2.41
3	47.72	0.732	2.04	1.68	2.39
4	46.22	0.734	2.10	1.72	2.30
5	46.67	0.775	2.01	1.72	2.34
เฉลี่ย	47.50	0.738	2.048	1.698	2.352

อัตราการไหลของแร่หายากจากตะแกรงกลับเข้าหม้อบด 9.0 ตัน/ชั่วโมง
 กระแสไฟที่ใช้ในการหมุนหม้อบด 167.5 แอมแปร์

จากนั้นนำตัวอย่างที่ทำการเก็บมาได้ ทำการวิเคราะห์หาค่าความชื้นในแร่ป้อน และการกระจายของขนาด(Size Analysis) ซึ่งผลการกระจายของขนาดของตัวอย่างแร่ ดูจากตารางที่ 4.1

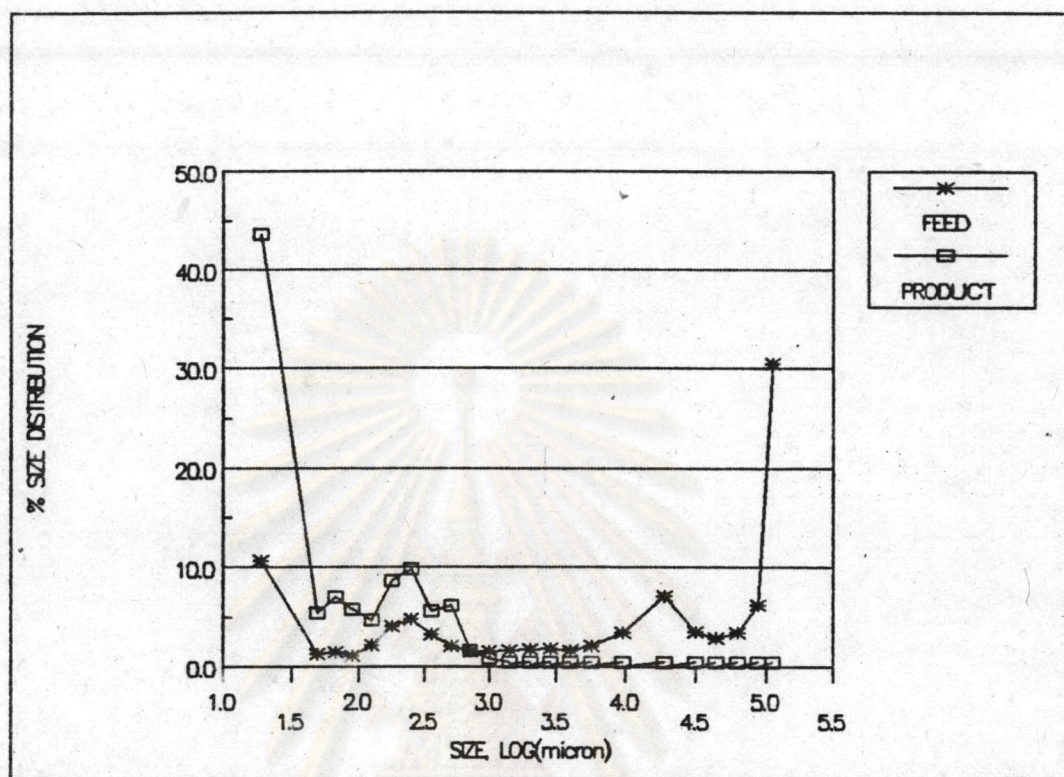
ค่าความชื้นในแร่ป้อน(Moisture Content)

	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2
แร่เปียก(Wet Ore), กรัม	2455	1922
แร่แห้ง(Dry Ore), กรัม	2068	1628
ความชื้น(H ₂ O), กรัม	387	294
ความชื้น(Moisture Content), %H ₂ O	15.746	15.297
ความชื้นเฉลี่ย, %H ₂ O =	15.531	

ดังนั้น อัตราการป้อนแร่แห้ง(Dry feed) = $47.5 \cdot (100.0 - 15.531) / 100.0$
 = 40.123 ตัน/ชั่วโมง

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์การกระจายของขนาดของตัวอย่างที่เก็บจากวงจร

ลำดับ ที่	ผ่านตะแกรง (ไมครอน)	(1) %	(2) %	(3) %	(4) %	(5) %
1	125200	30.5235	.0000	.0000	.0000	.0000
2	100160	6.2712	.0000	.0000	.0000	.0000
3	75120	3.4347	.0000	.0000	.0000	.0000
4	50080	2.9352	.0000	.0000	.0000	.0000
5	37560	3.4840	.0000	.0000	.0000	7.3812
6	25040	7.1468	.0000	.0000	.0000	47.1577
7	12520	3.4593	.0714	.0000	.0956	27.5258
8	6680	2.1089	.5263	.0772	.6376	11.7125
9	4699	1.6526	1.2845	.1545	1.6196	2.7218
10	3327	1.7821	2.0070	.1545	2.4166	.5331
11	2362	1.7266	2.8900	.1931	3.5325	.1845
12	1651	1.6588	4.0853	.2317	5.7897	.1333
13	1168	1.5015	6.4669	.7725	9.0161	.1333
14	833	1.5169	10.1507	1.6222	13.8303	.1640
15	589	2.0411	16.1092	6.1800	22.7635	.1486
16	417	3.2188	16.4125	5.5620	13.0460	.1897
17	295	4.8005	9.9902	9.8880	6.6951	.2460
18	208	4.1037	2.8543	8.6520	3.6728	.3281
19	147	2.1860	1.6769	4.7122	1.1924	.1230
20	104	1.0791	.5709	5.7937	.9820	.1435
21	74	1.4738	1.6234	7.0297	2.1552	.1333
22	61	1.2579	1.1417	5.4075	1.0138	.0974
23	37	10.6370	22.1390	43.5689	11.5412	.9432
	รวม	100.0000	100.0000	100.0000	100.0000	100.0000

รูปที่ 4.1 การกระจายของขนาดในแร่บ้อน(New Feed) และแร่ผลลัพท์(Final Product)ที่ได้จากวงจร ของข้อมูลที่ได้จากโรงงาน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 การหาค่าตัวแปร

จากชุดข้อมูลที่เก็บจากวงจร การคำนวณหาอัตราการไหล (Flow rate) และการหาการกระจายของขนาด (Size distribution) ของสายแร่ต่างๆ จะสามารถนำมาหาค่าตัวแปร (Parameter) และค่าคงที่ (Constant) ของหน่วยกระบวนการต่างๆ ในวงจรการบดแร่นี้ได้ เพื่อนำมาใช้ในการคำนวณสำหรับการทำนายผลที่ได้จากแบบจำลองของวงจรต่อไป

4.2.1 ตัวแปรของการบดแร่ด้วยหม้อบดแบบเคมี-ออโตจีเนียส

เมื่อ

- f, p = การกระจายของขนาด (Size Distribution) ของแร่ป้อน (Feed) และผลที่ได้ (Product) ของขบวนการลดขนาดแร่ อยู่ในรูปของ $n \times 1$ เมตริกซ์
- A = สัมประสิทธิ์การแตกหักของแร่ที่ปรากฏอยู่ในขนาดต่างๆ (Appearance Function) ในแบบจำลองการผสมเข้ากันอย่างสมบูรณ์ อยู่ในรูปของ $n \times 1$ เมตริกซ์
- R = สัมประสิทธิ์การเลือกการแตกหักของแร่ (Breakage Function) ในแบบจำลองการผสมเข้ากันอย่างสมบูรณ์ อยู่ในรูปของ $n \times n$ ไดอะโกนอล เมตริกซ์
- D = สัมประสิทธิ์การไหลออกของแร่ (Discharge Rate Function) ในแบบจำลองการผสมเข้ากันอย่างสมบูรณ์ อยู่ในรูปของ $n \times n$ ไดอะโกนอล เมตริกซ์
- s = การกระจายของขนาดแร่ในหม้อบด
- I = Unit Matrix
- P = สัมประสิทธิ์สำหรับการหาค่า D/R จากค่า D/R มาตรฐาน
- X = ค่าของ D/R มาตรฐานสำหรับหม้อบดตัวหนึ่งๆ

ในการทำนายผลที่ได้ (Product) ของการบดแร่ด้วยหม้อบดแบบเคมี-ออโตจีเนียสนั้นจะได้จากสมการ

$$p = D \cdot R^{-1} \cdot (I - A)^{-1} \cdot (f - p)$$

มีตัวแปรสำหรับการคำนวณคือ

$$F = \text{อัตราการป้อนแร่ (t/h)}$$

$$f = \text{การกระจายของขนาดในแร่ป้อน (\%)}$$

$$\text{Amp} = \text{กระแสไฟฟ้าที่ใช้สำหรับหม้อบด (Amps.)}$$

และค่าคงที่คือ

$$X = \text{ค่าของ D/R มาตรฐาน}$$

ซึ่งขั้นตอนการหาค่า X คือ

- 1) หาค่า D/R จากสมการ

$$R.s = (I-A)^{-1} \cdot (f-p) \text{ และ } p = D.R^{-1} \cdot R.s$$

- 2) ใช้ค่า Amp และ F หาค่าสัมประสิทธิ์ P จากกราฟแสดงความสัมพันธ์ในรูปที่ 4.1 เพื่อนำมาหาค่า X จากสมการ

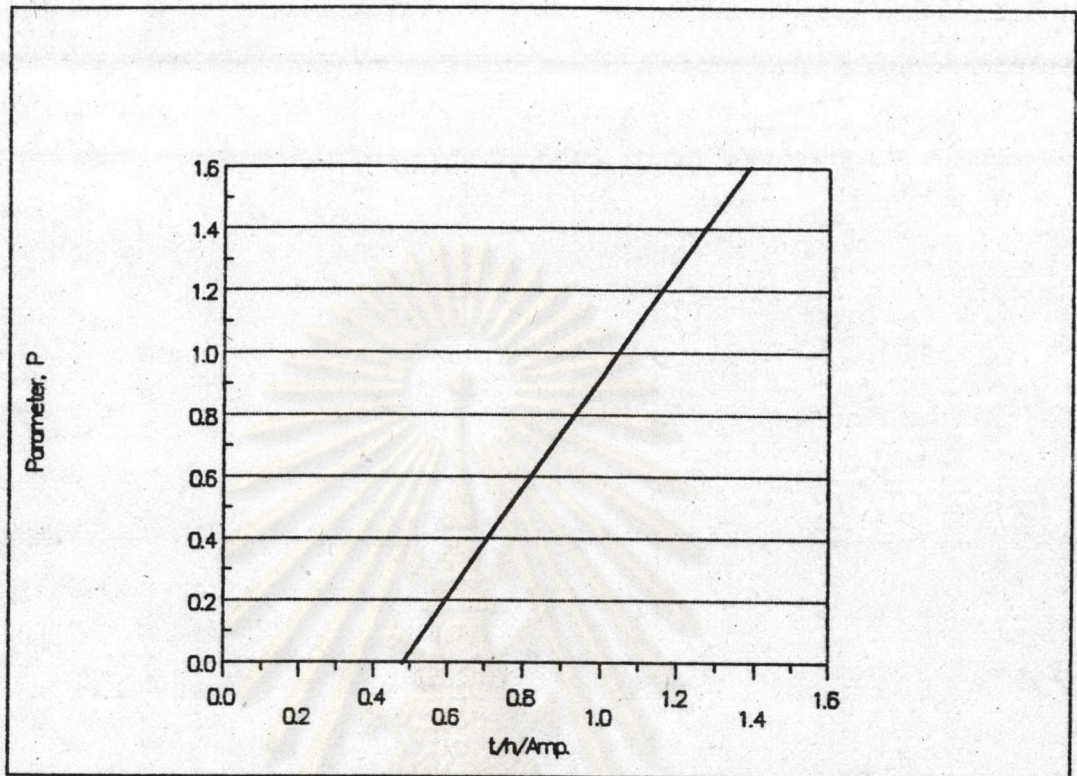
$$D.R^{-1} = P.X$$

4.2.2 ตัวแปรของการคัดขนาดด้วยตะแกรง

ในการคำนวณหาผลที่ได้จากการคัดขนาดด้วยตะแกรง โดยทั่วไปจะคำนวณจากประสิทธิภาพของตะแกรง หรือสัดส่วนที่ถูกแยกไม่ผ่านตะแกรง (Fraction to Oversize) ซึ่งประสิทธิภาพของการคัดขนาดด้วยตะแกรงจะขึ้นกับตัวแปรหลายตัว เช่น

- ความหนาของชั้นวัตถุบนตะแกรง
- ความเร็วของวัตถุที่เคลื่อนที่บนชั้นตะแกรง
- ลักษณะการเคลื่อนที่ของตะแกรง
- ความชื้นของผิววัตถุ
- อัตราการป้อน
- เปอร์เซ็นต์ของรูตะแกรง
- ปริมาณของวัตถุที่มีขนาดใกล้เคียงกับรูตะแกรง
- รูปร่างของวัตถุ
- มุมที่วัตถุตกลงบนตะแกรง

แต่สำหรับตะแกรงในที่นี้เป็นตะแกรงที่ติดอยู่กับหม้อบด การหาตัวแปรหลายตัวเหล่านี้

รูปที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์สำหรับการหาค่า D/R จากค่า D/R มาตรฐาน (Parameter, P) กับอัตราการป้อนแร่ต่อกระแสไฟฟ้า (t/h/Amp.) ที่ใช้สำหรับหม้อบด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นี้ทำได้ยาก และถ้าเป็นการคัดขนาดที่สมบูรณ์แล้วค่าตัวแปรเหล่านี้ก็จะไม่มีผลต่อประสิทธิภาพของการคัดขนาด ดังนั้น การคำนวณในที่นี้จะถือว่าประสิทธิภาพของการคัดขนาดเป็นค่าคงที่

เมื่อ F = อัตราการป้อน (Feed, t/h)

U = อัตราการไหลที่ลอดผ่านตะแกรง (Undersize, t/h)

O = อัตราการไหลที่ไม่ผ่านตะแกรง (Oversize, t/h)

f = %การกระจายของขนาดในแร่ป้อน

u = %การกระจายของขนาดในแร่ลอดผ่านตะแกรง

o = %การกระจายของแร่ที่ไม่ผ่านตะแกรง

ประสิทธิภาพสำหรับแร่ขนาดใดขนาดหนึ่ง (Efficiency in a specified size increment), $E_s = (O.o)/(F.f)$

จากหลักการสมดุลของมวล

$$F = O + U$$

$$F.f = O.o + U.u$$

จะได้ $O/F = (f-u)/(o-u)$

ดังนั้น ประสิทธิภาพของตะแกรง, $E_s = (O.o)/(F.f)$

$$= (o.(f-u))/(f.(o-u))$$

4.2.3 ตัวแปรของการคัดขนาดด้วยไฮโดรไซโคลน

ในการคำนวณหาผลที่ได้จากการคัดขนาดด้วยไฮโดรไซโคลน ได้ใช้สัดส่วนที่ออกทางแร่ละเอียด (Fraction to overflow) เป็นประสิทธิภาพของไฮโดรไซโคลน จะมีตัวแปรจากการออกแบบ, ตัวแปรจากการทำงาน และค่าคงที่ ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 2 ในเรื่องแบบจำลองของไฮโดรไซโคลน ซึ่งการคำนวณหาตัวแปรและค่าคงที่ต่าง ๆ มีขั้นตอนดังนี้

1) อัตราการไหลของแร่และการกระจายของขนาดในแร่ป้อน (Feed) และผลที่ได้ (Product) ได้จากการเก็บตัวอย่างและคำนวณปรับแก้โดยวิธีการปรับแก้แบบธรรมดา (Simple proportional adjustment)

2) ตัวแปรจากการออกแบบและตัวแปรจากการทำงาน เป็นข้อมูลที่เก็บจากวงจรการบดแร่

3) หาค่าประสิทธิภาพหรือสัดส่วนที่ออกทางแระลเยียด (Fraction to overflow) ที่ขนาดต่างๆ จาก

$$FTO = (o \cdot (f-u)) / (f \cdot (o-u))$$

เมื่อ

FTO = สัดส่วนที่ออกทางแระลเยียด (Fraction to overflow)

f = %การกระจายของขนาดในแระป้อน

o = %การกระจายของขนาดในแระที่ออกทางแระลเยียด (Overflow)

u = %การกระจายของขนาดในแระที่ออกทางแระหยาบ (Underflow)

4) หาค่าปริมาณน้ำที่ขนาดเท่ากับศูนย์ (Water split to overflow, C)

C = ค่าเฉลี่ยของตัวกลางระหว่าง FTO_1 ถึง FTO_2

เมื่อ

FTO_1 = FTO ที่ขนาดที่เล็กที่สุด

FTO_2 = FTO ที่มีค่ามากที่สุด

5) หาค่าแห่งการคัดขนาดที่ 30%, 50%, 80% (d_{30c} , d_{50c} , d_{80c}) จากกราฟของความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนที่ออกทางแระลเยียด (Fraction to overflow) กับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแระ (Arithmetic mean size)

6) หาค่าความหมดจดแห่งการคัดขนาด (a) จาก

$$d_{80c}/d_{30c} = (\log((\exp[a]-1) \cdot (1/0.8-1)+1)) / (\log((\exp[a]-1) \cdot (1/0.3-1)+1))$$

7) ตัวแปร c, a, d_{50c} จะนำไปใช้ในการคำนวณหาประสิทธิภาพของการคัดขนาด (E) ในแบบจำลองของไฮโดรไซโคลอน

$$E = c \cdot (\exp[a]-1) / (\exp[a \cdot s/d_{50c}] + \exp[a]-2)$$

8) คำนวณหาค่าคงที่ K_q , K_d , K_w , K_v จากสมการ

$$P^{-0.5} = K_q \cdot D^2 \cdot R^{-0.5} \cdot Q^{-1} \cdot V^{0.6} \cdot I^{0.45} \cdot L^{0.2} \cdot A^{-0.1} \cdot D^{-0.15}$$

$$B = A1 / (1-A1)^3$$

$$G = P / (R \cdot g \cdot D)$$

$$d_{50} = K_d \cdot D \cdot B^{0.53} \cdot G^{-0.22} \cdot V^{0.52} \cdot S^{-0.47} \cdot I^{-0.5} \cdot L^{0.2} \cdot A^{0.15} \cdot D^{-0.65}$$

$$1-c = K_w \cdot B^{0.26} \cdot G^{-0.53} \cdot V^{-1.19} \cdot S^{2.39} \cdot I^{-0.5} \cdot L^{0.22} \cdot A^{-0.24}$$

$$Q_u/Q = K_v \cdot G^{-0.31} \cdot V^{-0.94} \cdot S^{-1.83} \cdot I^{-0.25} \cdot L^{0.22} \cdot A^{-0.24}$$

ซึ่งสมการข้างบนนี้ได้แสดงไว้ในบทที่ 2 แล้ว และค่า K_d , K_w , K_v นี้จะใช้ในการคำนวณหาค่า c และผลอื่นที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงตัวแปรจากการออกแบบและตัวแปรจากการทำงานในแบบจำลองของไฮโดรไซโคลน

4.3 การสร้างโปรแกรมการจำลองแบบการบดแร่

เมื่อทราบถึงค่าตัวแปรและค่าคงที่ของหน่วยกระบวนการต่างๆในวงจรการบดแร่จากการหาค่าตัวแปรแล้ว ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงแร่ที่บ้อน และค่าตัวแปรอื่นของหน่วยกระบวนการนั้น ก็จะสามารถคำนวณผลที่ได้ (Product) จากหน่วยกระบวนการได้ ซึ่งการคำนวณหาผลที่ได้จะเป็น "แบบจำลอง" ของหน่วยกระบวนการและของวงจร เพราะจะสามารถคำนวณเพื่อทำนายผลที่ได้ โดยไม่ต้องทำการทดลองในการทำงานจริงๆได้อย่างใกล้เคียง

4.3.1 การคำนวณหาผลที่ได้จากการบดแร่

ในการคำนวณหาผลที่ได้ (Product) จากการบดแร่ จะต้องมีข้อมูลที่ทราบค่าคือ

F = อัตราการบ้อนแร่ (t/h)

f = การกระจายของขนาดในแร่บ้อน (%)

Amp = กระแสไฟฟ้าที่ใช้สำหรับหม้อบด (Amps.)

X = ค่าของ D/R มาตรฐาน

มีขั้นตอนการคำนวณดังนี้

1) อัตราการไหลของแร่ออกจากหม้อบดเท่ากับอัตราการไหลของแร่ที่ถูกบ้อนเข้าหม้อบด

2) หาค่าสัมประสิทธิ์ (P) สำหรับการหาค่า D/R จากค่า D/R มาตรฐานกับสัดส่วนของอัตราการบ้อนแร่ (t/h) ต่อกระแสไฟฟ้าที่ใช้สำหรับหม้อบด (Amps.)

และหาค่า D/R ได้จาก

$$D.R^{-1} = P.X$$

3) หากการกระจายของขนาดในแร่ที่ได้ (Product) จาก

$$R.s = (I-A)^{-1} \cdot (f-p)$$

$$p = D.R^{-1} \cdot R.s$$

4.3.2 การคำนวณหาผลที่ได้จากการคัดขนาดด้วยตะแกรง

ในการคำนวณหาผลที่ได้ (Product) จากการคัดขนาดแร่ด้วยตะแกรง จะต้องมามีข้อมูลที่ทราบค่าคือ

F = อัตราการป้อนแร่ (t/h)

f = การกระจายของขนาดในแร่ป้อน (%)

Es = ประสิทธิภาพของตะแกรง (สัดส่วนของแร่ที่ไม่ผ่านตะแกรงต่อแร่ป้อน)

มีขั้นตอนการคำนวณดังนี้

1) หาอัตราการไหลของแร่ที่ไม่ผ่านตะแกรง (Oversize) จาก

$$o.O = f.F.Es$$

$$O = (\text{sum}(o.O)) / 100.O$$

2) หาอัตราการไหลของแร่ที่ลอดผ่านตะแกรง (Undersize) จาก

$$U = F - O$$

3) หากการกระจายของขนาดในแร่ที่ไม่ผ่านตะแกรงและในแร่ที่ลอดผ่านตะแกรง จาก

$$o = f.F.Es / O$$

$$u = f.F.(1.O - Es) / U$$

4.3.3 การคำนวณหาผลที่ได้จากการคัดขนาดด้วยไฮโดรไซโคลน

ในการคำนวณหาผลที่ได้ (Product) จากการคัดขนาดแร่ด้วยไฮโดรไซโคลน จะต้องมามีข้อมูลที่ทราบค่าคือ

F = อัตราการป้อนแร่ (t/h)

f = การกระจายของขนาดในแร่ป้อน (%)

ตัวแปรจากการออกแบบไฮโดรไซโคลน

- ความยาวของไซโคลน (D)
- ความยาวของทรงกระบอก (DL)
- ขนาดของทางเข้าแร่ป้อน (DI)
- ขนาดของทางออกแร่ละเอียด (DV)
- ขนาดของทางออกแร่หยาบ (DS)
- มุมกรวย (ANG)

และสภาวะการทำงานอื่น ๆ ได้แก่:

- ความดันของการป้อนแร่ (P)
- ความถ่วงจำเพาะของแร่ป้อน (S.G.)

และค่าคงที่สำหรับไฮโดรไซโคลนตัวหนึ่งๆ

- ความหมดจดของการคัดขนาด (a)
- ค่าคงที่เฉพาะของไฮโดรไซโคลน Kq, Kd, Kw, Kv

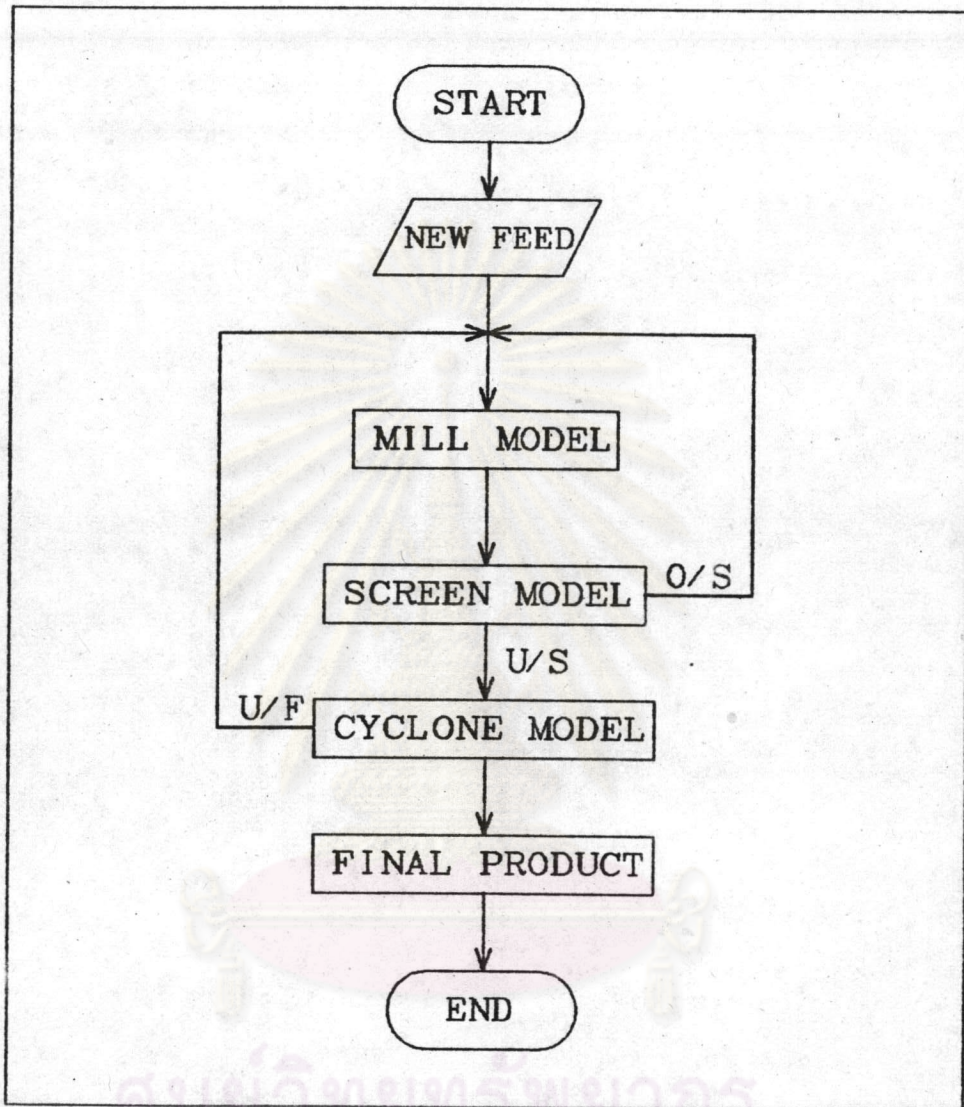
มีขั้นตอนการคำนวณโดยใช้สมการต่างๆ ในบทที่ 2 ดังนี้

- 1) คำนวณหาค่าอัตราการไหลเข้าทางป้อนแร่โดยปริมาตร (Q) และความหนาแน่น (Density, R)
- 2) คำนวณหาค่าแห่งการคัดขนาด (d_{50c}) ค่าปริมาณน้ำที่ขนาดเท่ากับศูนย์ (c) และอัตราการไหลของปริมาตรออกจากไฮโดรไซโคลน
- 3) คำนวณหาอัตราการไหล และการกระจายของขนาดในแร่ที่ออกจากไฮโดรไซโคลน
- 4) คำนวณหาความหนาแน่น (Density) ของแร่ที่ออกจากไฮโดรไซโคลนและเปอร์เซ็นต์ของของแข็ง (%Solid) ของแร่ที่เข้าและออกจากไฮโดรไซโคลน

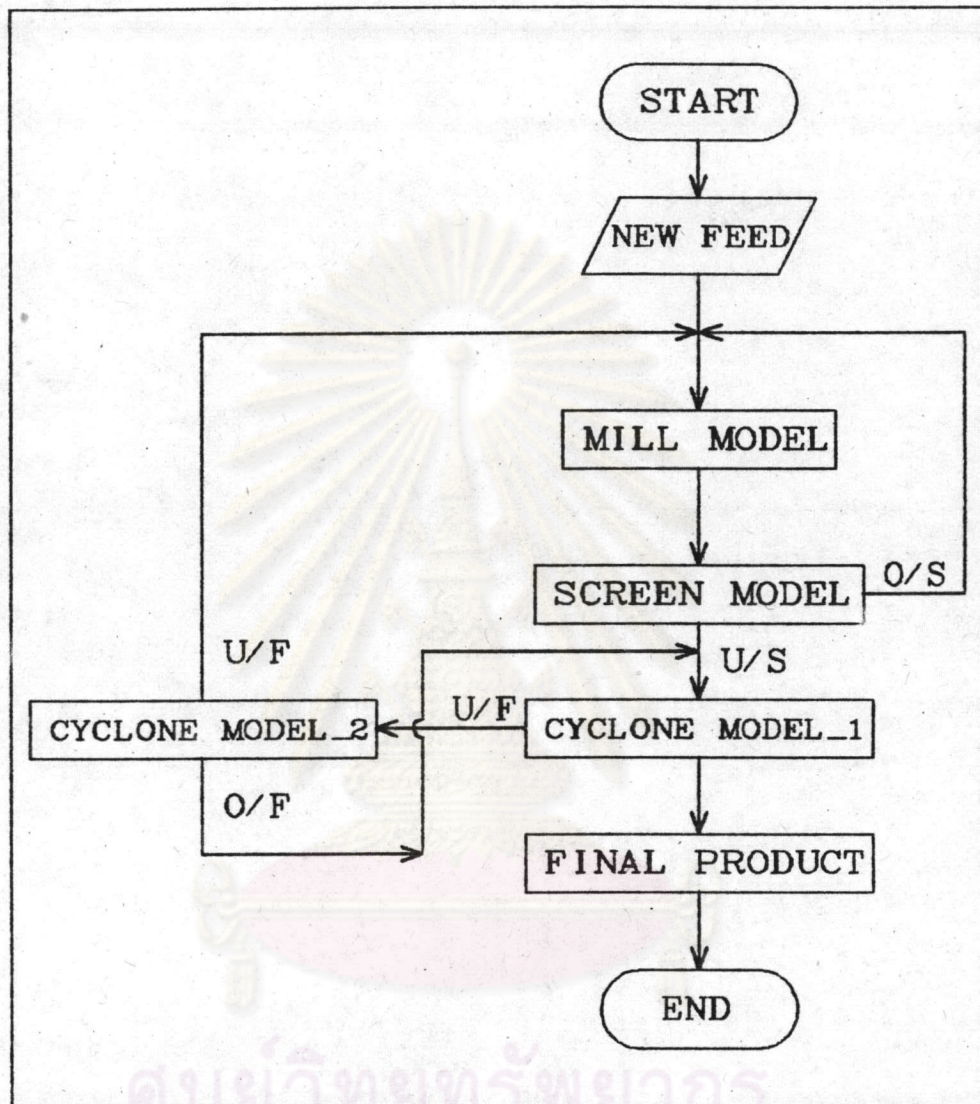
4.3.4 การโปรแกรมการจำลองแบบวงจรการบัดแร่

การโปรแกรมการจำลองแบบวงจรการบัดแร่ จะเป็นการนำเอาแบบจำลองหรือการคำนวณหาผลที่ได้ของหน่วยกระบวนการต่าง ๆ มาประกอบกันเข้าเป็นวงจรการบัดแร่ เพื่อคำนวณหรือทำนายผลที่ได้จากวงจรนั้นๆ โดยการคำนวณหาผลที่ได้ของหน่วยกระบวนการนี้ เป็นโปรแกรมที่สร้างขึ้นโดยใช้ภาษาคอมพิวเตอร์ Microsoft FORTRAN 77 version 3.3 ที่มีระบบการจัดการเป็น MS-DOS เพื่อใช้เป็นโปรแกรมย่อย (Subroutine) ในโปรแกรมการจำลองแบบของวงจร ซึ่งโปรแกรมการจำลองแบบนี้จะสามารถสร้างขึ้นโดยการเพิ่มหรือลดหน่วยกระบวนการ บางหน่วยกระบวนการในวงจรการบัดแร่เดิมได้ โดยรูปที่ 4.3 เป็นแผนผังแสดงวงจรการจำลองแบบวงจรการบัดแร่ที่สร้างขึ้นโดยเลียนแบบวงจรการบัดแร่ของโรงงานที่มีอยู่เดิม และรูปที่ 4.4 เป็นแผนผังแสดงวงจรการจำลองแบบวงจรการบัดแร่ที่สร้างขึ้นใหม่ โดยเพิ่มหน่วยกระบวนการคัดขนาดแร่ด้วยไฮโดรไซโคลนเข้าไปอีกหนึ่งชุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.3 วงจรการจำลองแบบวงจรการบดแร่ที่สร้างขึ้นโดยเลียนแบบวงจรการบดแร่ของโรงงานที่มีอยู่เดิม

รูปที่ 4.4 วงจรการจำลองแบบวงจรบดแร่ที่สร้างขึ้นใหม่โดยเพิ่มหน่วยกระบวนการคัดขนาดแร่ด้วยไฮโดรไซโคลนเข้าไปอีกหนึ่งชุด

4.4 การใช้ข้อมูลจริงจากโรงงานกับโปรแกรมการหาค่าตัวแปร

โปรแกรมการหาค่าตัวแปรเป็นโปรแกรมที่เขียนขึ้นโดยใช้ภาษาคอมพิวเตอร์ Microsoft FORTRAN 77 version 3.3 ที่มีระบบการจัดการเป็น MS-DOS เพื่อใช้ในคำนวณหาค่าตัวแปรของหน่วยกระบวนการต่างๆในวงจรการบดแร่ สำหรับวงจรของโรงงานนี้โดยเฉพาะ

มีแฟ้มข้อมูลที่ต้องป้อนเข้าสู่โปรแกรม(Input) 2 แฟ้มข้อมูลคือ

RAW : เป็นแฟ้มข้อมูลที่เป็นรายละเอียดทั่วไปของวงจร

BKAGE : เป็นแฟ้มข้อมูลของ Crushing และ Abrasive Function

และมีแฟ้มข้อมูลที่เป็นผลลัพธ์จากโปรแกรม(Output) ทั้งหมด 8 แฟ้มข้อมูลคือ

Cal_DATA : เป็นแฟ้มข้อมูลที่แสดงผลลัพธ์การคำนวณทั่วไปของ RAW DATA

FEED : เป็นแฟ้มข้อมูลที่จะใช้เป็นข้อมูลของแร่ป้อนในการเลียนแบบจำลอง

MILL : เป็นแฟ้มข้อมูลที่จะใช้เป็นข้อมูลตัวแปรและค่าคงที่ของหม้อบดแร่ในการเลียนแบบจำลอง

SCREEN : เป็นแฟ้มข้อมูลที่จะใช้เป็นข้อมูลตัวแปรและค่าคงที่ของตะแกรงคัดขนาดแร่ในการเลียนแบบจำลอง

CYCLONE : เป็นแฟ้มข้อมูลที่จะใช้เป็นข้อมูลตัวแปรและค่าคงที่ของไฮโดรไซโคลนคัดขนาดแร่ในการเลียนแบบจำลอง

และแฟ้มข้อมูล MILL_D, SCR_D, CYC_D เป็นแฟ้มข้อมูลรายละเอียดของแฟ้มข้อมูล MILL, SCREEN, CYCLONE ตามลำดับ ซึ่งแฟ้มข้อมูล FEED, MILL, SCREEN และ CYCLONE จะเป็นแฟ้มข้อมูลที่ถูกรสร้างขึ้นโดยโปรแกรมการหาค่าตัวแปรเพื่อนำไปใช้ในโปรแกรมเลียนแบบจำลองที่จะกล่าวถึงในบทที่ 5 ต่อไป ดังนั้นแฟ้มข้อมูลเหล่านี้จะนำไปแสดงไว้ในบทที่ 5 ส่วนแฟ้มข้อมูล RAW, BKAGE, CAL_DATA, MILL_D, SCR_D และ CYC_D แสดงไว้ตามตารางที่ 4.2 ถึง 4.7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลจากโรงงานสำหรับโปรแกรมการหาค่าตัวแปรของวงจรการ
บดแร่ ในแฟ้ม(File)ชื่อ RAW

PADAENG THE FIRST DATA

NEW FEED FLOW RATE : 40.1 t/h(dry) Mill Motor current : 167.5 Amps.
MILL C.L.FLOW RATE : 9.0 t/h(dry) No.of Size Range : 23

No.	UNDER MICRON	NEW FEED(g)	CYCLONE FEED(g)	CYCLONE O/F (g)	CYCLONE U/F (g)	MILL C.L.(g)
1	125200	4950.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2	100160	1017.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3	75120	557.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4	50080	476.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5	37560	565.0	0.0	0.0	0.0	1440.0
6	25040	1159.0	0.0	0.0	0.0	9200.0
7	12520	561.0	4.0	0.0	7.5	5370.0
8	6680	342.0	29.5	1.0	50.0	2285.0
9	4699	268.0	72.0	2.0	127.0	531.0
10	3327	289.0	112.5	2.0	189.5	104.0
11	2362	280.0	162.0	2.5	277.0	36.0
12	1651	269.0	229.0	3.0	454.0	26.0
13	1168	243.5	362.5	10.0	707.0	26.0
14	833	246.0	569.0	21.0	1084.5	32.0
15	589	331.0	903.0	80.0	1785.0	29.0
16	417	522.0	920.0	72.0	1023.0	37.0
17	295	778.5	560.0	128.0	525.0	48.0
18	208	665.5	160.0	112.0	288.0	64.0
19	147	354.5	94.0	61.0	93.5	24.0
20	104	175.0	32.0	75.0	77.0	28.0
21	74	239.0	91.0	91.0	169.0	26.0
22	61	204.0	64.0	70.0	79.5	19.0
23	37	1725.0	1241.0	564.0	905.0	184.0

ตารางที่ 4.2(ต่อ) ข้อมูลจากโรงงานสำหรับโปรแกรมการหาค่าตัวแปรของวงจร
การบดแร่ ในแฟ้ม(File)ชื่อ RAW

CYCLONE OPERATION DATA

No. of Cyclone	2
Sp.Gr. of Solid	3.232
Pressure	0.738 Bars
Cyclone Diameter	10.00 INCH.
Vortex Finder Diameter	3.00 INCH.
Spigot Diameter	2.25 INCH.
Cyclone Angle	15.00 Degrees
Inlet Diameter	3.00 INCH.
Cyclone Length	15.00 INCH.
Acc.due to Gravity	9.81 m/s ²
Sp.Gr. of Liquid	1.305
Feed Density	2.047 kg/l
Underflow Density	2.353 kg/l

หน่วยของค่าต่างๆข้างต้น และหน่วยของค่าต่างๆที่ใช้ในการคำนวณของ
โปรแกรมการจำลองแบบต่อไป เป็นหน่วยซึ่งใช้ในการทำงานภายในโรงงานผลิต
สังกะสี บริษัทผาแดงอินดัสทรีจำกัด แห่งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.3 ค่าอัตราการแตกหักของแร่ (Breakage Function) ในแฟ้ม (File)
ชื่อ BKAGE

ABRASION AND CRUSHING BREAKAGE FUNCTION

NO. ABRASION CRUSHING

1	.9000	.0000
2	.0352	.0000
3	.0002	.0000
4	.0007	.0000
5	.0011	.0000
6	.0018	.0000
7	.0022	.0000
8	.0026	.0000
9	.0026	.0836
10	.0026	.2070
11	.0026	.1640
12	.0026	.1300
13	.0026	.1114
14	.0026	.0811
15	.0026	.0611
16	.0026	.0440
17	.0026	.0329
18	.0026	.0237
19	.0026	.0163
20	.0026	.0124
21	.0026	.0088
22	.0026	.0063
23	.0033	.0044
24	.0042	.0032
25	.0050	.0022
26	.0000	.0000

ตารางที่ 4.4 การคำนวณเบื้องต้นจากแฟ้ม RAW แล้วเก็บไว้ในแฟ้มชื่อ CAL_DATA
PADAENG THE FIRST DATA

NEW FEED FLOW RATE : 40.1 t/h.dry MILL MOTOR CURRENT : 167.5 Amps.
MILL C.L.FLOW RATE : 9.0 t/h.dry NO. OF SIZE RANGE : 23

NO. ARI.MEAN NEW FEED CYC.FEED CYC.O/F CYC.U/F MILL C.L.
SIZE

1	112680.0	30.5235	.0000	.0000	.0000	.0000
2	87640.0	6.2712	.0000	.0000	.0000	.0000
3	62600.0	3.4347	.0000	.0000	.0000	.0000
4	43820.0	2.9352	.0000	.0000	.0000	.0000
5	31300.0	3.4840	.0000	.0000	.0000	7.3812
6	18780.0	7.1468	.0000	.0000	.0000	47.1577
7	9600.0	3.4593	.0714	.0000	.0956	27.5258
8	5689.5	2.1089	.5263	.0772	.6376	11.7125
9	4013.0	1.6526	1.2845	.1545	1.6196	2.7218
10	2844.5	1.7821	2.0070	.1545	2.4166	.5331
11	2006.5	1.7266	2.8900	.1931	3.5325	.1845
12	1409.5	1.6588	4.0853	.2317	5.7897	.1333
13	1000.5	1.5015	6.4669	.7725	9.0161	.1333
14	711.0	1.5169	10.1507	1.6222	13.8303	.1640
15	503.0	2.0411	16.1092	6.1800	22.7635	.1486
16	356.0	3.2188	16.4125	5.5620	13.0460	.1897
17	251.5	4.8005	9.9902	9.8880	6.6951	.2460
18	177.5	4.1037	2.8543	8.6520	3.6728	.3281
19	125.5	2.1860	1.6769	4.7122	1.1924	.1230
20	89.0	1.0791	.5709	5.7937	.9820	.1435
21	67.5	1.4738	1.6234	7.0297	2.1552	.1333
22	49.0	1.2579	1.1417	5.4075	1.0138	.0974
23	18.5	10.6370	22.1390	43.5689	11.5412	.9432

80 %PASSING	96273.0	656.3	213.7	810.8	16323.6
200 #PASSING	13.695	25.077	57.758	15.007	1.217

ตารางที่ 4.5 รายละเอียดการคำนวณหาค่าตัวแปรของหม้อบดเก็บไว้ในแฟ้มชื่อ

MILL_D

DETAIL OF MILL PARAMETER

No. of Size Range : 23 Mill Motor Current : 167.5

Mill Feed Flow Rate : 146.2 t/h.

NO.	ARI.MEAN SIZE	Feed	Disc.	R*s	D/R	D/Rstd.
1	112680.0	8.373	.000	122.39930	.000000	.000000
2	87640.0	1.720	.000	68.23203	.000000	.000000
3	62600.0	.942	.000	38.03548	.000000	.000000
4	43820.0	.805	.000	26.15186	.000000	.000000
5	31300.0	1.410	.454	25.07637	.02649	.03824
6	18780.0	4.864	2.903	40.75792	.10413	.15032
7	9600.0	2.708	1.760	32.78391	.07847	.11329
8	5689.5	1.741	1.190	25.49453	.06825	.09853
9	4013.0	1.727	1.329	2.36636	.82113	1.18539
10	2844.5	2.210	1.798	2.03202	1.29357	1.86740
11	2006.5	2.942	2.567	2.40255	1.56178	2.25459
12	1409.5	4.282	3.879	2.87088	1.97531	2.85155
13	1000.5	6.361	6.142	3.04243	2.95123	4.26040
14	711.0	9.574	9.588	3.04042	4.60976	6.65464
15	503.0	15.087	15.974	1.92745	12.11501	17.48922
16	356.0	11.403	12.808	1.05639	17.72272	25.58450
17	251.5	6.563	8.282	.31369	38.59513	55.71590
18	177.5	2.830	3.766	1.19548	4.60466	6.64728
19	125.5	1.218	1.837	1.58976	1.68884	2.43801
20	89.0	.353	1.397	.90845	2.24862	3.24610
21	67.5	1.194	2.450	.41386	8.65294	12.49138
22	49.0	.640	1.620	.63719	3.71662	5.36531
23	18.5	11.051	20.254	.00000	.00000	.00000

ตารางที่ 4.6 รายละเอียดการคำนวณหาค่าตัวแปรของตะแกรงเก็บไว้ในแฟ้มชื่อ
SCR_D

DETAIL OF SCREEN FRACTION TO OVERSIZE

NO.	ARI.MEAN	Feed	O/S	U/S	FRAC.TO_O/S
1	112680.0	.000	.000	.000	1.00000
2	87640.0	.000	.000	.000	1.00000
3	62600.0	.000	.000	.000	1.00000
4	43820.0	.000	.000	.000	1.00000
5	31300.0	.454	7.381	.000	1.00000
6	18780.0	2.903	47.158	.000	1.00000
7	9600.0	1.760	27.526	.070	.96293
8	5689.5	1.190	11.713	.500	.60579
9	4013.0	1.329	2.722	1.238	.12607
10	2844.5	1.798	.533	1.881	.01825
11	2006.5	2.567	.185	2.723	.00443
12	1409.5	3.879	.133	4.125	.00212
13	1000.5	6.142	.133	6.537	.00134
14	711.0	9.588	.164	10.206	.00105
15	503.0	15.974	.149	17.013	.00057
16	356.0	12.808	.190	13.635	.00091
17	251.5	8.282	.246	8.809	.00183
18	177.5	3.766	.328	3.991	.00536
19	125.5	1.837	.123	1.949	.00412
20	89.0	1.397	.144	1.480	.00632
21	67.5	2.450	.133	2.602	.00335
22	49.0	1.620	.097	1.720	.00370
23	18.5	20.254	.943	21.521	.00287

ตารางที่ 4.7 รายละเอียดการคำนวณหาค่าตัวแปรของไฮโดรไซโคลนเก็บไว้ใน
แฟ้มชื่อ CYC_D

DETAIL OF CYCLONE PARAMETER

d50c = 266.7 micron. C-Water Split = .67990

NO.	ARI	MEAN SIZE	FEED	O/F	U/F	RTO_OBS	RTO_PDT
1	112680.0	.000	.000	.000	.000	.000	.000
2	87640.0	.000	.000	.000	.000	.000	.000
3	62600.0	.000	.000	.000	.000	.000	.000
4	43820.0	.000	.000	.000	.000	.000	.000
5	31300.0	.000	.000	.000	.000	.000	.000
6	18780.0	.000	.000	.000	.000	.000	.000
7	9600.0	.070	.002	.097	.008	.000	.000
8	5689.5	.500	.103	.664	.060	.000	.000
9	4013.0	1.238	.201	1.666	.047	.000	.000
10	2844.5	1.881	.280	2.542	.044	.000	.000
11	2006.5	2.723	.360	3.699	.039	.000	.000
12	1409.5	4.125	.192	5.750	.014	.000	.000
13	1000.5	6.537	.703	8.946	.031	.000	.000
14	711.0	10.206	1.567	13.775	.045	.001	.001
15	503.0	17.013	5.277	21.860	.091	.024	.024
16	356.0	13.635	8.339	15.823	.179	.150	.150
17	251.5	8.809	11.069	7.876	.367	.377	.377
18	177.5	3.991	7.515	2.536	.550	.535	.535
19	125.5	1.949	4.440	.920	.666	.608	.608
20	89.0	1.480	4.885	.073	.965	.640	.640
21	67.5	2.602	6.051	1.177	.680	.654	.654
22	49.0	1.720	4.829	.436	.821	.664	.664
23	18.5	21.521	44.187	12.159	.600	.675	.675

DENSITY   2.047   1.740   2.353

จากแฟ้มข้อมูลที่เป็นผลลัพธ์จากโปรแกรมการหาค่าตัวแปร จะทำให้ทราบถึงค่าคงที่ และค่าตัวแปรต่างๆของหน่วยกระบวนการในวงจรการบัดแร่ คือ

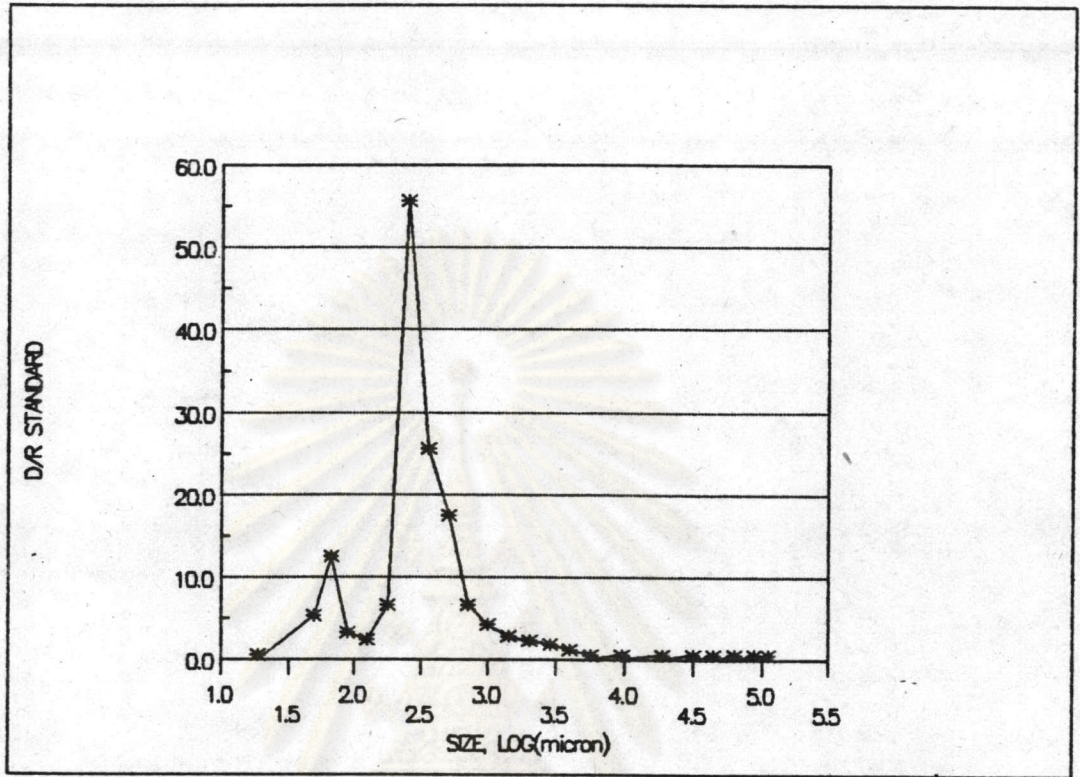
หม้อบดแร่ จะมีค่าคงที่ของหม้อบด คือค่าของ D/R มาตรฐาน ซึ่งจะนำมาใช้ในการคำนวณหาผลที่ได้ (Product) ของหน่วยกระบวนการบัดแร่ด้วยหม้อบด ซึ่งค่าความสัมพันธ์ของ D/R มาตรฐานของหม้อบดกับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแร่แสดงดังรูปที่ 4.5

ตะแกรงคัดขนาด จะทราบถึงประสิทธิภาพของการคัดขนาดหรือสัดส่วนที่ออกไปทางแร่ที่ไม่ผ่านตะแกรง (Fraction to Oversize) ซึ่งถือว่าเป็นค่าคงที่ของตะแกรงนี้ ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพของการคัดขนาดกับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแร่แสดงดังรูปที่ 4.6

ไฮโดรไซโคลอน จะทราบถึงค่าคงที่ของไฮโดรไซโคลอน K_u , K_d , K_w , K_v และค่าความหมดจดของการคัดขนาด (a) ซึ่งจะนำไปใช้ในการคำนวณประสิทธิภาพของการคัดขนาดด้วยไฮโดรไซโคลอน หรือสัดส่วนของการคัดขนาดไปทางแร่ละเอียด (Fraction to Overflow) เพื่อนำไปใช้ในการทำนายผลที่ได้จากการคัดขนาด (Product) ของไฮโดรไซโคลอนต่อไป ซึ่งรูปที่ 4.7 แสดงความสัมพันธ์ของค่าประสิทธิภาพของการคัดขนาดด้วยไฮโดรไซโคลอนที่เก็บข้อมูลจากโรงงาน และที่คำนวณได้จากค่าคงที่ต่างๆของโปรแกรมการหาค่าตัวแปร กับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแร่

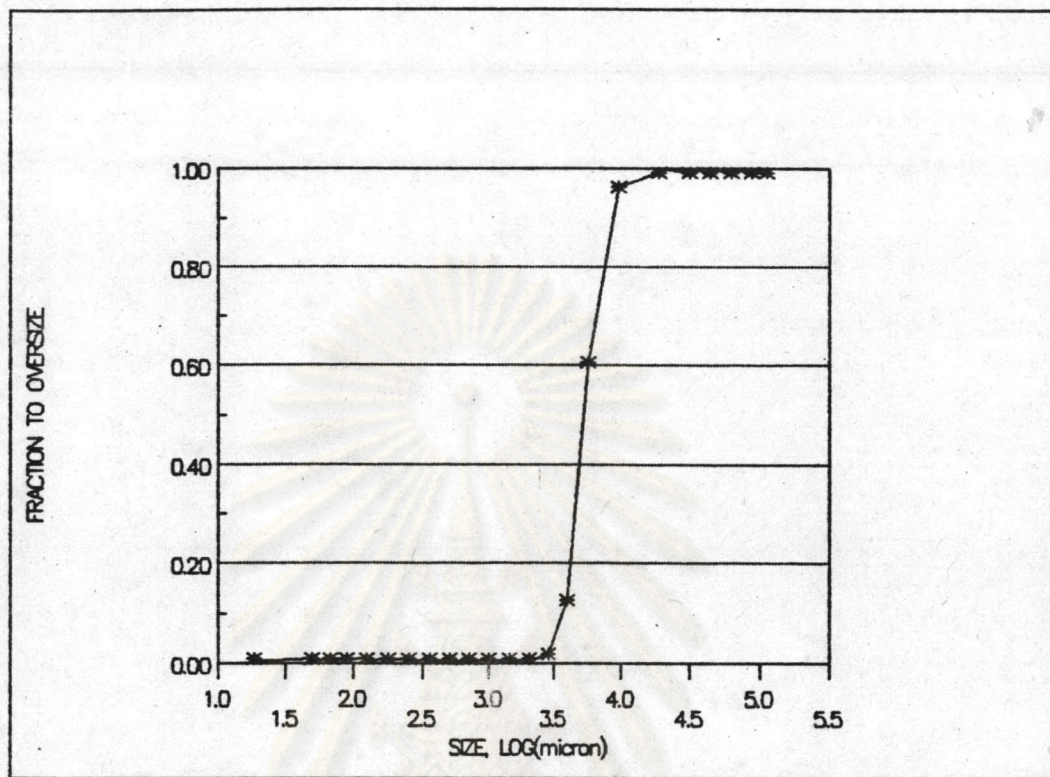
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

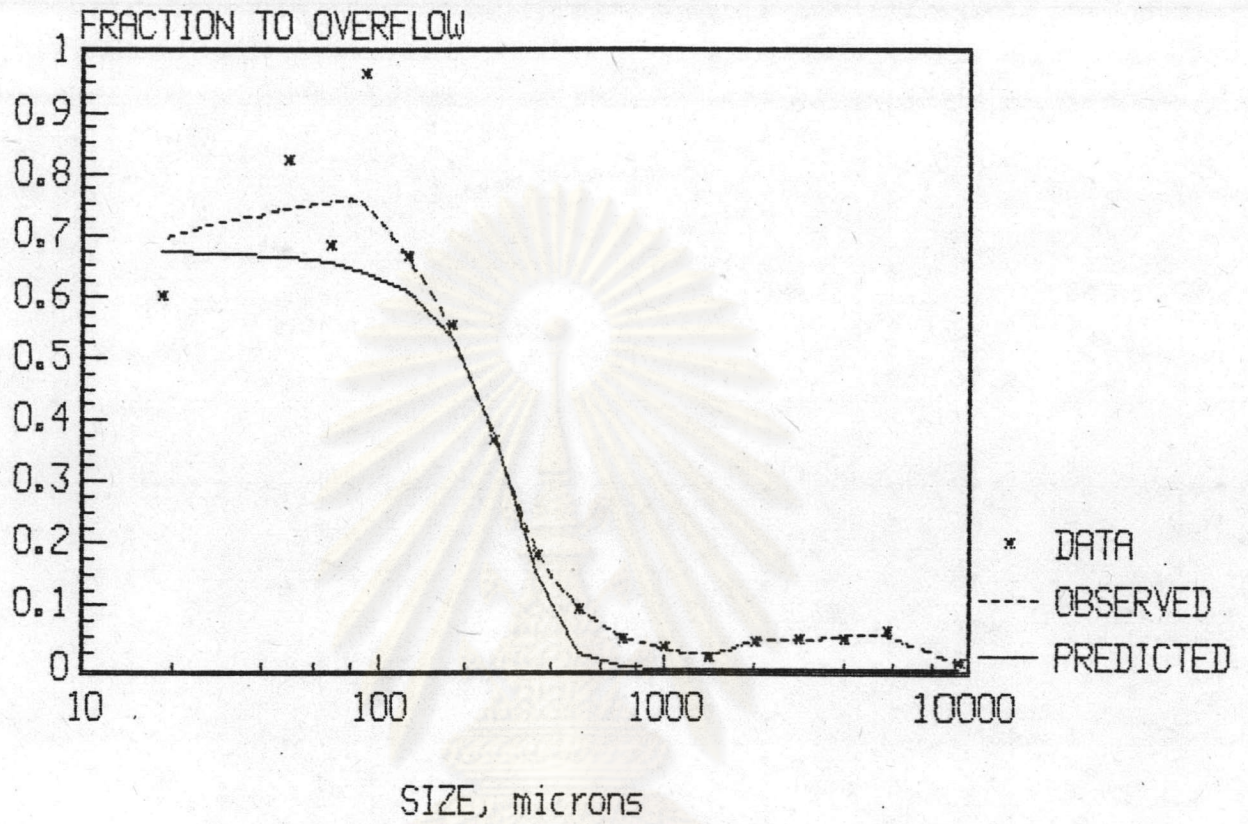
รูปที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างค่า D/R มาตรฐานกับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแร่

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าประสิทธิภาพของการคัดขนาดด้วยตะแกรงกับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแร่

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าประสิทธิภาพของการคัดขนาดด้วยไฮโดรไซโคลนของข้อมูลจากโรงงาน (Observed) และจากการคำนวณ (Predicted) กับขนาดเฉลี่ยของเม็ดแร่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย